

školní vzdělávací program

ŠVP 2024/25 ZŠ Český Krumlov, Plešivec 249 - Kopie

RVP ZV Základní vzdělávání

Člověk a jeho svět

Základní škola Český Krumlov, Plešivec 249

Učební osnovy

Název školy	Základní škola Český Krumlov, Plešivec 249		
Adresa	Plešivec 249, 381 01 Český Krumlov		
Název ŠVP	ŠVP 2024/25 ZŠ Český Krumlov, Plešivec 249 - Kopie		
Platnost	od 1.9.2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

1.1 Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně

držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Člověk a jeho svět

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	1+1	3	3

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

Charakteristika předmětu

Komplexní oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat.

Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Cílem předmětu je učít žáky:

- pozorovat a pojmenovávat věci v jejich okolí - domov, škola, obec, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utvářet tak jejich prvotní ucelený obraz světa,
- získávat a rozvíjet dovednost pracovat s mapou a orientovat se v ní,
- rozvíjet trvalý zájem o poznávání vlastní země a regionů světa
- podchytit a rozvíjet zájem o přírodu,
- poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se,
- ochráně jejich zdraví i zdraví ostatních.

Obor Člověk a jeho svět se promítá do předmětů Prvouka (1.-3.roč.), Přírodověda (4.-5.roč.) a Vlastivěda (4.-5.roč.).

Časová dotace:

Prvouka 1.-3. roč. 2 hodiny týdně

Přírodověda 4.-5. roč. 1 hodina týdně

Vlastivěda 4.-5. roč. 2 hodiny týdně.

Výuka je realizována v domovských učebnách. V rámci školní docházky využíváme také učebnu informatiky (výukové programy pro 1. stupeň).

Nejčastěji používané formy a metody výuky:

- konstruktivisticky laděná výuka s využitím různých textů
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty
- využití výukových programů na PC
- využití informací z internetu
- besedy a exkurze. Pobytové programy v přírodě.

Předměty jsou členěny na okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

1. ročník

2 týdně, P

MKŽ: Škola, třída

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zná cestu do školy, umí bezpečně přejít vozovku - orientuje se ve škole, zná důležité osoby ve škole, poznává prostory školy - dodržuje školní režim a řád - orientuje se v prostoru třídy, umí si uspořádat pracovní místo	Škola, třída - jsem školák - třída ve vyučovací hodině

LKN: Rodina, povolání

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - osvojuje si vhodné chování ke spolužákům, k dospělým a neznámým lidem, umí požádat o pomoc - rozlíší vhodná a nevhodná místa na hry dětí - vyjmenuje členy rodiny, zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra apod.) - pracuje s pojmy mladší, starší, nejstarší, nejmladší - vyjmenuje zařízení bytu - zná, kde pracují rodiče - umí pojmenovat různé obchody - zná druhy dopravy a dopravních prostředků	Rodina, povolání - zásady slušného chování - moje rodina - svátek v rodině, život v rodině - práce a volný čas - pracovní činnosti a povolání - věci a činnosti kolem nás – v obchodě, u lékaře, v dopravě

LČ: Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce - orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina - užívá časových údajů teď, před, později, ráno, dopoledne, odpoledne, večer - umí číst a nastavovat časové údaje v celých hodinách - umí vyjmenovat roční období, dny v týdnu a seznámí se s měsíci v roce - třídí obrázky podle ročního období	Lidé a čas - svátky v roce - kalendář - hodiny

RP: Příroda

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - pozoruje a popíše proměny přírody v čase (v jednotlivých ročních obdobích) - zná stavbu stromu a poznává listnaté a jehličnaté stromy - rozlíší základní druhy ovoce a zeleniny - vysvětlí zásady správného chování v lese - rozlíší hospodářská, domácí, exotická a volně žijící zvířata. Umí přiřadit zvířata, která k sobě patří (samec, samice a mládě) - umí třídít odpad (plast, papír, sklo)	Příroda - na podzim, v zimě, na jaře a v létě - vztah člověka a přírody - příroda okolo nás Život v přírodě - les, poznáváme stromy - ovoce a zelenina - živočiškové ve volné přírodě, exotická zvířata - domácí a hospodářská zvířata, jejich mláďata

1. ročník

Z: Zdraví a lidské tělo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - osvojuje si a dodržuje základní hygienické návyky - učí se sebeobsluze - učí se sebeovládání - zná svůj denní režim - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce - srovnává počasí, oblékání a jiné změny v jednotlivých ročních obdobích - umí pojmenovat části lidského těla - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků - zná základy správné životosprávy (pestrá a zdravá strava, otužování, pohyb, dostatek spánku) - třídí potraviny na zdravé a nezdravé - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Zdraví a lidské tělo - třída o přestávce - pracovní návyky - blízké okolí školy - lidské tělo Člověk a zdraví - péče o zdraví, osobní hygiena, péče o zevnějšek, výživa

Aktivity, pomůcky, soutěže**Aktivity**

- Vycházka do přírody**
- Pobytové programy v přírodě**

Jejich zařazení do výuky může být upraveno podle aktuální potřeby jednotlivých třídních kolektivů a podle organizačních možností školy.

2. ročník

2 týdně, P

MKŽ: Škola

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - předvídá následky svého chování ve škole - orientuje se ve škole - seznamuje se pravidly třídy a školy	Škola - jsem školák - cesta do školy - třídní pravidla

LKN: Rodina, domov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vysvětlí příbuzenské vztahy v rodině (příbuzní) - uvědomuje si práva a povinnosti členů rodiny - zná různé druhy povolání a jejich pracovní náplň	Rodina, domov - moje rodina - náš domov - zvyky, svátky a tradice v rodině - rodokmen - práce a volný čas

LČ: Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - nastavuje a čte hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny na ciferníku - orientuje se v čase – kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty - rolišuje minulost, současnost, budoucnost	Lidé a čas - orientace v čase - hodiny - kalendář, měsíce v roce

2. ročník

RP: Příroda

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozděluje ptáky na stěhovavé a stálé - rozděluje zeleninu podle druhů - rozděluje ovoce na malvice, peckovice a bobule - chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny - rozdělí do skupin zvířata (domácí, hospodářská, užitková) - vysvětlí, jak se starat o drobná domácí zvířata - poznává jehličnaté a listnaté stromy - rozlišuje známé jedlé a jedovaté houby - pozná známé lesní plody - třídí organismy na rostliny, živočichy a houby	Příroda - proměny přírody na podzim, v zimě, na jaře a v létě - společenstva okolí lidských obydlí, polí, vod, lesů, luk - volně žijící a exotická zvířata - hospodářská a domácí zvířata - jejich mláďata a péče o ně - ptáci tažní a stálí - Zelenina a její druhy, ovocné stromy a ovoce - Zemědělské plodiny - Pokojové rostliny - Stromy listnaté a jehličnaté - Lesní plody, houby

Z: Člověk, výživa

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - seznamuje se s druhy úrazů - zná základní pravidla zdravého životního stylu - rozlišuje, co může být v jeho okolí nebezpečné (alkohol, drogy, hladovění, přejídání se apod.) a co prospěšné (vitamíny, minerály apod.) - vyjmenuje lidské smysly a zná jejich funkce	Člověk a výživa - lidské smysly - nemoc a úraz - zdravý životní styl

3. ročník

1+1 týdně, P

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - Čte s porozuměním literární texty odpovídající jeho věku a úrovni učení
  - Rozumí často používaným termínům, znakům a symbolům přiměřeným jejich věku
- Kompetence k řešení problémů
  - Uvědomí si a pojmenuje problém
  - Řeší problém na základě předchozí zkušenosti
  - Nebojí se udělat chybu, najde ji, opraví ji
- Kompetence komunikativní
  - S pomocí klade otázky a odpovídá na ně
- Kompetence sociální a personální
  - Umí sám požádat o pomoc
- Kompetence občanské
  - Rozpozná nevhodné chování k druhým a dokáže na něj upozornit
  - Dodržuje školní řád a třídní pravidla
  - Zná čísla záchranných složek
  - Neplýtvá vodou, energiemi, materiálem, jídlem
  - Neznečišťuje životní prostředí, třídí odpad
- Kompetence pracovní
  - Připraví si vhodné pracovní pomůcky a místo

3. ročník

- Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce v jednotlivých předmětech

MKŽ: Domov, škola, město

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • orientuje se v místě bydliště, v okolí školy, v místní krajině • uplatňuje zásady bezpečného chování na silnici • jmenuje známé památky regionu • zná rozdíly života ve městě a na vesnici • ví, kde se ve městě nacházejí důležité budovy • vyznačí do mapky ČR názvy částí naší republiky, obec hlavní město, větší města, hory a řeky v okolí • vyjmenuje části obce, významné budovy (úřady, policie, hasiči, nemocnice...)	Naše město - škola - život v našem městě - regionální památky Krajina v okolí města

LKN: Rodina, volný čas

Očekávané výstupy	Učivo
	Rodina, volný čas - věci a činnosti kolem nás - povolání - práce a volný čas - materiály - tradiční svátky

LČ: Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • nastavuje a čte čas na ciferníku- hodiny a minuty • určí čas na digitálních hodinách	Lidé a čas - orientace v čase - hodiny - kalendář, měsíce v roce

RP: Příroda

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozlišuje výrobky z různých materiálů (dřevo, kov, papír, kůže, plast, sklo apod.) • vyjmenuje planety sluneční soustavy, zná o ní základní informace • rozlišuje živou a neživou přírodu • rozlišuje přírodniny, suroviny a výrobky • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek a určuje jejich vlastnosti (cukr, sůl, voda) • zná znaky a význam neživé přírody • popíše koloběh vody v přírodě • uvádí příklady kvetoucích a nekvetoucích rostlin • vyjmenuje části těl rostlin • rozlišuje rostliny na dřeviny a byliny • pojmenuje běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby • rozdělí živočichy na savce, ptáky, obojživelníky, ryby, plazy a hmyz a popíše stavbu těla • seznamuje se s chráněnými živočichy a způsobem jejich ochrany	Příroda - živá a neživá příroda - voda, vzduch, půda, světlo, teplo, horniny a nerosty - společenstva živých organismů - životní podmínky - společenstva okolí lidských obydlí, polí, vod, lesů, luk - člověk a příroda - rostliny - houby - živočichové - rozmanitost života v přírodě - rovnováha v přírodě - ochrana přírody

3. ročník

Z: Zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše jednotlivé části lidského těla - posoudí, co člověk potřebuje k zdravému způsobu života, co tělu škodí a co mu prospívá - pozoruje změny lidského těla v průběhu života a vyjmenuje vývojové etapy	Zdraví - lidské tělo - pečujeme o své zdraví

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- Výjezd Smysly

4. ročník

3 týdne, P

MKŽ: Naše vlast

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vyhledá polohu ČR na mapě Evropy - pojmenuje nejdůležitější pohoří, nížiny, řeky, jezera, přehrady, města a hory ČR - vysvětlí pojmy povodí, úmoří, jezero, rybník, přehrada, pramen, přítok, soutok, ústí - definuje pojem nadmořská výška, vysvětlí rozdíly mezi nížinou a vysočinou - orientuje se na mapě i v přírodě podle světových stran - popíše přírodu, kulturu a hospodářství ve svém regionu - najde a ukáže na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko - charakterizuje jednotlivé kraje podle mapy (města, kulturní památky, vodstvo, povrch) a vyhledá jejich zajímavosti - pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy ČR - orientuje se ve státním uspořádání ČR, pojmenuje prezidenta, premiéra a vysvětlí, jak fungují orgány státní moci - vyjmenuje symboly našeho státu a jejich význam - vyjmenuje typy map, rozliší náčrt, mapu, globus - zná základní informace o Praze (historické památky, doprava, kultura) - vyhledává na mapě s pomocí legendy, pracuje s měřítkem mapy	Naše vlast - poloha ČR, obyvatelstvo, státní zřízení a politický systém, státní symboly, kraje - mapy a plány, světové strany - povrch krajiny, vodstvo, životní prostředí - Praha - Jihočeský kraj (města, vodstvo, pohoří, průmysl, zemědělství, památky) - seznámení s ostatními kraji ČR - najde a ukáže na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko

4. ročník

LKN: Soužití a chování lidí

Očekávané výstupy Žák: - formuluje a dodržuje pravidla chování ve třídě, formuluje pravidla chování v rodině a ve městě - navrhne společný postup a řešení krizové situace - diskutuje o jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva - seznámí se s jednoduchou historií používání peněz od minulosti do současnosti - porovná některé projevy a podoby kultury v různých historických obdobích - rozdělí druhy dopravních značek, světelné a zvukové signály a dopravní zařízení	Učivo Soužití a chování lidí - mezilidské vztahy, pomoc sociálně slabým, komunikace, jednání v obchodě, na poště, u lékaře - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání (krádež, šikana, zneužívání, týrání) a jeho postih, chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích, služby odborné pomoci - vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, peníze - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura - problémy konzumní společnosti, sociální problémy, globální problémy přírodního prostředí, nesnášenlivost mezi lidmi

LČ: Orientace v čase

Očekávané výstupy Žák: - vyznačí rámcově události českých dějin do časové přímky v rozsahu určeného učivem - vybere významné osobnosti našich dějin a posoudí jejich význam pro současnost - popíše hlavní rozdíly ve způsobu života lidí v minulosti a dnes - dá do souvislosti práci předků v minulosti a současnosti ve svém regionu - zdůvodní zařazení některých státních svátků do kalendáře - seznámí ostatní s některými postavami ze starých českých pověstí - vypráví některé regionální pověsti, seznámí ostatní s významnými památnými místy ve svém regionu - najde rozdíly ve způsobu života a vlastnictví v pravěku, středověku a dnes - vyjmenuje významná místa a kulturní památky svého města a okolí - využívá archivů, knihoven, muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Učivo Orientace v čase časový řád - české dějiny od pravěku po husitství. Všimáme si života lidí v dané době a proměn způsobu života, nejvýznamnějších událostí, osvětlujeme si souvislosti se státními svátky a významnými dny. Zasadujeme průběžně do časové osy. - Pravěk - způsob života lidí v pravěku, proměny jejich života v době kamenné, bronzové a železné - Keltové - význam keltského osídlení pro náš region, keltské vynálezy ke zlepšení života lidí. (exkurze Třísov) - Slované . příchod slovanů, staré pověsti české - Velká Morava - jak se žilo v tomto období lidem, příchod křesťanství a písma, Cyril + Metoděj - Život za Přemyslovců, Svatý Václav a Ludmila (Boleslav, Drahomíra) - Rozdíl života na hradě a obyčejných lidí, význam přemyslovských králů pro zemi + pro náš region= Zlatá Bula, založení Budějovic - Jan Lucemburský - život v zemi za jeho vlády - Karel IV. - husitství - co je husitství, jak vniklo, proč, Jan Hus, Jan Žižka

RP: Příroda

Očekávané výstupy Žák: - vyhodnotí, jaké činnosti člověka ničí životní prostředí a co můžeme udělat pro zlepšení životního prostředí - vysvětlí propojenost živé a neživé přírody a dokáže popsat, jak funguje - zná příklad potravní vazby mezi živými organizmy - vyjmenuje zemědělské plodiny, zná jejich význam a použití - měří délku, teplotu, čas a určuje hmotnost - provádí jednoduché pokusy a používá základní jednotky - třídí rostliny do základních skupin podle stavby těla - třídí živočichy na ryby, ptáky, obojživelníky, savce, plazy, hmyz a popíše jejich základní části těla. - vysvětlí, co přírodě škodí a co jí prospívá - rozdělí ekosystémy a přiřadí k nim organismy, které se v nich vyskytují - vybere ze své každodenní činnosti ty, při kterých může svým chováním snížit dopad na životní prostředí, třídí odpad	Učivo Příroda - živočiškové (ryby, ptáci, obojživelníci, savci, plazy, hmyz) - rostliny (poznávání třídění, stavba těla, herbář) - houby - životní podmínky - společenstva okolí lidských obydlí, polí, vod, lesů a luk - měření a pokusy (délka, teplota, čas, hmotnost) - člověk a příroda

5. ročník

3 týdne, P

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - S pomocí si vybírá svůj učební styl, kterým se bude efektivně učit
  - Z nabídnutých možností si vybere způsob řešení úlohy, který mu vyhovuje
  - Rozvrhne si čas na práci a odpočinek
  - S pomocí porovnává a propojuje informace z různých zdrojů
  - Odděluje podstatné informace od nepodstatných ve věkově přiměřených zdrojích
  - Čte s porozuměním odborné texty odpovídající jeho věku a úrovni učení
  - Rozumí často používaným termínům, znakům a symbolům přiměřeným jejich věku
  - S pomocí propojuje získané informace do souvislostí
  - Samostatně pozoruje a experimentuje, s dopomocí vyvodí závěry
  - S pomocí si stanovuje reálné a smysluplné cíle v rámci svého učení
  - Na základě kritérií dokáže zhodnotit kvalitu a kompletnost své práce
  - Učí se ze svých chyb a hledá možnosti, jak by své učení zdokonalil
- Kompetence k řešení problémů
  - Je ochoten problém řešit a s pomocí zformuluje způsob řešení
  - V případě nezdaru hledá jiná řešení směřující k vyřešení problému
  - Samostatně řeší problém a zvolí vhodný způsob řešení
  - Ověřuje správnost řešení a v případě chyby hledá jiné řešení
  - Přijímá zodpovědnost za řešení daného problému
- Kompetence komunikativní
  - S pomocí formuluje své myšlenky
  - Dokáže svou práci prezentovat podle zadaných kritérií
  - S dopomocí dokáže podat podle kritérií spolužákovi smysluplnou zpětnou vazbu
  - Samostatně klade otázky k tématu
  - Umožní druhým vyjádřit svůj názor a respektuje ho
  - Rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů a běžně užívaných gest
  - Ovládá základní komunikaci ve školním on-line prostředí a dodržuje její pravidla
  - V komunikaci s druhými zvládá své emoce
  - Ovládá základní pravidla komunikace
- Kompetence sociální a personální
  - Rozumí pravidlům ve skupině a respektuje role v ní
  - K druhým je tolerantní, empatický, nevyvolává konflikty
  - Vyhodnotí situaci a v případě potřeby poskytne pomoc
  - Respektuje názory druhých a dává prostor ostatním ve skupině
  - Rozdělí si role ve skupině a přijme svou roli v ní
  - Aktivně se podílí na práci ve skupině, zodpovídá za kvalitu společné práce
  - Dokáže přijmout pochvalu i kritiku a pracuje s ní
  - Objektivně zhodnotí svou odvedenou práci a své chování
- Kompetence občanské

5. ročník

- Vcítí se do situace jiných lidí, vyjadřuje podporu lidem v nouzi a těžkých situacích
- Ve škole respektuje dohodnutá pravidla, je si vědom svých práv a povinností
- Vyhodnotí závažnost situace a dle svých možností poskytne pomoc
- Zná základy první pomoci, požární ochrany, USB
- Je tolerantní k různým etnikům, se kterými se setkává ve školním kolektivu
- Zapojuje se do kulturního dění, tradic a sportovních aktivit ve škole
- **Kompetence pracovní**
  - Samostatně postupuje podle návodu
  - Chová se zodpovědně k sobě i ostatním z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých
  - Čte s porozuměním zadání práce, vyhledá potřebné informace
  - Objektivně zhodnotí svou odvedenou práci

MKŽ: Evropa a svět

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • orientuje se na mapě světa, vysvětlí rozdíl mezi poloostrovem a ostrovem • vyjmenuje sousední státy a jejich hlavní města, vyhledá si o nich některé informace • zpracuje prezentaci vybraného evropského státu nebo státu, který navštívil • porovnává rozdíly ve způsobu života a přírodních podmínkách v naší vlasti a v jiných evropských zemích • používá mapy Evropy, polokoulí k vyhledávání informací • vyhledá typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury v jednotlivých oblastech evropské pevniny (povrch, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo, průmysl, zemědělství, zvyky, tradice, mýty)	Naše vlast - národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly ČR - regiony ČR Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování

LKN: Soužití a chování lidí

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • vytváří pravidla chování ve třídě, diskutuje o školním řádu • vyhledá informace o používání peněz a osvětlí základní pojmy z finančnictví (výdaj, příjem, spoření, dluh, splátka) • navrhne opatření při porušování základních pravidel chování • diskutuje o problému terorismu, ochraně životního prostředí a multikulturních problémech • uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a uvede příklad • popíše vybrané výrobní procesy a fungování jednoduchých strojů usnadňujících činnost člověka	Soužití a chování lidí Vlastnictví - právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví Základní globální problémy Lidské výtvoř

LČ: Orientace v čase

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • vyznačí na časové přímce významné události českých dějin v rozsahu určeného učivem • zhodnotí význam některých osobností, které ovlivnily současnost, z hlediska politiky, techniky a kultury • vyhledá významné osobnosti v oblasti techniky, kultury a politiky ve svém regionu • zhodnotí význam oslav svátků ve svém regionu a dá do souvislosti s minulostí • vyhledá informace o ochraně památek v ČR a přírodních památek • seznámí se s ochranou památek v regionu a přírodních památek	Orientace v časečasový řád - české dějiny od husitství po 2. sv. válku. Všímáme si života lidí v dané době a proměn způsobu života, nejvýznamějších událostí, osvětlujeme si souvislosti se státními svátky a významnými dny. Zasazujeme průběžně do časové osy. - doba pohusitská, bitva na Bílé hoře (exkurze Trocnov) - Habsburkové - život lidí v zemi, Rudolf II a rozvoj kultury, J.A. Komenský. Marie terezi + Josef II a jejich reformy - Národní obrození - co to je a proč vzniklo, Národní divadlo, osobnosti kultury, obnova češtiny, hymna, vynálezy - 1. světová válka - 1. republika - T.G.Masaryk, 28. říjen, život lidí v zemi - 2. sv. válka a protektorát Čechy a Morava

RP: Příroda, horniny, půda

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • zná význam neživé přírody, vyjmenuje základní podmínky pro život na Zemi • vyjmenuje nerostné suroviny, které se vyskytují na území ČR • posoudí, které lidské výtvoř jsou vyrobeny z nerostných surovin • vyjmenuje a třídí energetické suroviny • popíše vznik půdy a vysvětlí její význam • používá pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, souhvězdí, sluneční soustava, měsíc • umí vysvětlit střídání dne a noci, ročních období na Zemi • porovná život v různých podnebných pásích • porovnává podnebí v ČR s podnebí v jiných částech zeměkoule • třídí organizmy do známých skupin s pomocí atlasů	Příroda, horniny, půda - třídění živých organismů do základních skupin - člověk a neživá příroda - základní podmínky života na Zemi - pozorování neživé přírody - nerosty a horniny, které člověk využívá - půda Člověk a vesmír Člověk a živá příroda - podnebné pásy - cizokrajné ekosystémy v nich

Z: Lidské tělo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • jednoduše vysvětlí činnost orgánových soustav • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • vysvětlí princip jednoduchých lidských strojů (nakloněná rovina, kladka, páka, kolo) • uplatňuje zásady zdravého životního stylu • umí poskytnout základní první pomoc • zná zásady vhodného chování k opačnému pohlaví • zná zásady chování v mimořádných situacích způsobených přírodními vlivy • předvede v jednoduchých modelových situacích odmítání návykových látek	Lidské tělo - rozmnožování, vývoj člověka od početí ke stáří - orgánové soustavy - části spoustavy, důležité funkce soustavy v těle, prevence a ochrana pro správné fungování - péče o zdraví - lidské výtvoř usnadňující práci Chování v mimořádných situacích - požár, útočník, běžná zranění